

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVA GORICA
Pri hrastu 18, 5000 NOVA GORICA
Tel. :++ 386/05-3351200
Faks:++386/05-3351260

Datum: 24.03.2011

Napotki za varstvo in tehnološke ukrepe pri sadnem drevju z dne 24. marca 2011

POSEBNO OBVESTILO ZA SADJARJE

ZATIRANJE MURVOVEGA IN AMERIŠKEGA KAPARJA

Sadno drevje je zaradi visokih dnevnih temperatur zelo hitro napredovalo z razvojem. Sedaj je skrajni čas, da vsi, ki ste naročili fitofarmaceutsko sredstvo Admiral 10 EC za omejevanje številčnosti populacije **murvoega kaparja** na koščičarjih (breskve in nektarine in ameriškega kaparja na pečkarjih (hruške, jabolane) le tega uporabite.

Admiral lahko uporabimo samo 1 krat v rastni dobi, tretiranja pa morajo biti izvedena v času pred cvetenjem!

ŠKROPLJENJE BRESKEV IN NEKTARIN

Cvetna in plodova monilija

Zaradi visokih dnevnih temperatur je razvoj breskev in nektarin zelo hiter. Večina nasadov breskev in nektarin je v fazi rdečega balona in začenejo cveteti. Priporočamo, da občutljive sorte breskev in nektarin poškropite proti **cvetni** oz. **plodovi moniliji**. Škropljenje opravimo prvič ko odprtih približno 10% cvetov. Škropljenje je potrebno ponoviti, ko začnejo odpadati prvi venčni listi, pred napovedanim dežjem. V ta namen lahko uporabimo pripravke kot so:

- Chorus 75 WG** v količini **0,2 kg/ha**,
- Chorus 50 WG** v količini **0,5 kg/ha**
- Rovral aquaflo** v količini **1,5 – 2,25 l/ha** ali
- Topas 100 EC** v **0,05% konc.**

Škropljenje proti **plodovi moniliji** je v skladu z **ODLOČBO FURS –a o razmejitvi območij okužbe in ukrepih za zatiranje plodove monilije *Monilinia fructicola* (Winter) Honey** obvezno za vse imetnike breskev in nektarin na okuženem območju, kjer je bila v letu 2009 ugotovljena omenjena karantenska bolezen in v 10 kilometerskem varnostnem pasu, okoli žarišča.

V razmejeno območje spadajo sledeče Katastrske občine:

Batuje, Bilje, Branik, Brje, Bukovica, Cerovo, Črniče, Dobravlje, Dornberk, Gojače, Gradišče, Kamnje, Kromberk, Loke, Miren, Mravljenci, Nova Gorica, Orehovlje, Osek, Ozeljčan, Prvačina, Renče, Rožna dolina, Rupa, Selo, Skrilje, Spodnja Branica, Stara Gora, Sveto, Šempas, Šempeter, Šmaver, Šmihel, Velike Žablje, Vipolže, Vitovlje, Vogrsko, Vrtojba in Vrtovin.

Več informacij in sliko varnostnega območja z 10 km varnostnim pasom lahko najdete na spletnem naslovu: http://www.furs.si/svn/zvr/monilinia_fructicola.asp ali pri službi za varstvo rastlin Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica.

Breskova kodravost in listna luknjičavost koščičarjev

V nekaterih nasadih, kjer breskve in nektarine kasneje odganjajo je še čas za škropljenje proti **breskovi kodravosti** in **listni luknjičavosti koščičarjev** z organskima fungicidoma kot sta:
Ziram 76 WG v 0,3% konc. ali
Syllit v 0,16% konc.

Škropiti je treba temeljito, pri čemur pazimo, da bodo dobro poškropljeni tudi vrhovi dreves. Izberemo dan, ko ni vetra in da je po možnosti zračna vlažnost nad 60%.

ŠKROPLJENJE MARELIC

Zaradi visokih dnevnih temperatur je razvoj marelic zelo hiter.

Marelice cvetijo oziroma že odcvetajo. Sedaj je skrajni čas, da opravite drugo škropljenje proti **cvetni** oz. **plodovi moniliji**.

Za ta namen so v programu integrirane pridelave registrirani pripravki
Chorus 75 WG v količini **0,2 – 0,5 kg/ha**,
Chorus 50 WG v količini **0,5 – 0,6 kg/ha** in
Rovral aquaflo v količini **1,5 – 2.25 l/ha**.

Škropljenje proti **plodovi moniliji** je v skladu z **ODLOČBO FURS –a o razmejitvi območij okužbe in ukrepih za zatiranje plodove monilije *Monilinia fructicola* (Winter) Honey** obvezno za vse imetnike marelic na okuženem območju, kjer je bila v letu 2009 ugotovljena omenjena karantenska bolezen in v 10 kilometerskem varnostnem pasu, okoli žarišča.

V razmejeno območje spadajo sledeče Katastrske občine:

Batuje, Bilje, Branik, Brje, Bukovica, Cerovo, Črniče, Dobravlje, Dornberk, Gojače, Gradišče, Kamnje, Kromberk, Loke, Miren, Mravljevi, Nova Gorica, Orehovlje, Osek, Ozeljan, Prvačina, Renče, Rožna dolina, Rupa, Selo, Skrilje, Spodnja Branica, Stara Gora, Sveto, Šempas, Šempeter, Šmaver, Šmihel, Velike Žablje, Vipolže, Vitovlje, Vogrsko, Vrtojba in Vrtovin.

Več informacij in sliko varnostnega območja z 10 km varnostnim pasom lahko najdete na spletnem naslovu: http://www.furs.si/svn/zvr/monilinia_fructicola.asp ali pri službi za varstvo rastlin Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica.

Omenjena sredstva niso strupena za čebele, priporočamo pa, da zaradi morebitnega odvračalnega učinka z njimi škropimo pod noč, ko na cvetovih ni čebel.

ŠKROPLJENJE ČEŠENJ IN VIŠENJ

Brsti češenj in višenj so v večini nasadov že močno napeti, zato je sedaj primeren čas za drugo škropljenje proti **listni luknjičavosti koščičarjev**. Priporočamo uporabo organskih fungicidov, kot so:
Ziram 76 WG v 0,2% konc.,
Merpan 50 WP v 0,2 – 0,3% konc. ali
Merpan 80 WDG v 0,125 – 0,2% konc.

V nekaterih nasadih, kjer češnje in višnje kasneje odganjajo je še čas za škropljenje s sredstvi na osnovi bakra. Uporabimo lahko:

Champion 50 WG v 0,5 – 1,0% konc.,
Cuprablau-Z v 0,8% konc.,
Cuprablau-Z ultra v 0,25 - 0,7% konc.,
Ramin 50 v 0,5 - 0,75% konc.,
Bordojska brozga Caffaro v 0,95 - 1,15% konc.,
Bordojska brozga Scarmagnan v 0,95 - 1,15% konc.,
Modra galica Scarmagnan v 1,0% konc.

ŠKROPLJENJE SLIV IN ČEŠPELJ

Listna luknjčavost koščičarjev

Nasade sliv in češpelj še drugič poškopimo proti **listni luknjčavosti koščičarjev** in drugim boleznim, če tega še nismo naredili. Za drugo škropljenje priporočamo uporabo organskih fungicidov kot so:

Ziram 76 WG v 0,2% konc.,
Merpan 50 WP v 0,2 – 0,3% konc. ali
Merpan 80 WDG v 0,125 – 0,2% konc.

V tistih nasadih, kjer slive in češplje začenjajo cveteti oz. cvetijo je čas, da opravite prvo škropljenje proti **cvetni** oz. **plodovi moniliji**.

V ta namen lahko uporabimo pripravke sledeča sredstva:

Chorus 75 WG v količini 0,2 kg/ha,
Chorus 50 WG v količini 0,5 kg/ha,
Octave v 0,04% konc.
Rovral aquaflo v količini 1,5 l/ha ali
Teldor SC 500 v količini 0,5 l/ha ali

Škropljenje proti **plodovi moniliji** je v skladu z **ODLOČBO FURS –a o razmejitvi območij okužbe in ukrepih za zatiranje plodove monilije *Monilinia fructicola* (Winter) Honey** obvezno za vse imetnike sliv in češpelj na okuženem območju, kjer je bila v letu 2009 ugotovljena omenjena karantenska bolezen in v 10 kilometerskem varnostnem pasu, okoli žarišča.

V razmejeno območje spadajo sledeče Katastrske občine:

Batuje, Bilje, Branik, Brje, Bukovica, Cerovo, Črniče, Dobravlje, Dornberk, Gojače, Gradišče, Kamnje, Kromberk, Loke, Miren, Mravljevi, Nova Gorica, Orehovlje, Osek, Ozeljan, Prvačina, Renče, Rožna dolina, Rupa, Selo, Skrilje, Spodnja Branica, Stara Gora, Sveto, Šempas, Šempeter, Šmaver, Šmihel, Velike Žablje, Vipolže, Vitovlje, Vogrsko, Vrtojba in Vrtovin.

Pripravil: dr. Ivan Žežlina

HRUŠKE IN JABLANE

Jablanov škrlup

Razvoj hrušk in jablan je v zadnjih dneh zelo napredoval. Hruške ter zgodnje sorte jablan so v Vipavski dolini, Goriških Brdih, na Krasu ter v Slovenski Istri že v fazi E po Fleckingerju. Ostale sorte jablan so povečini še v fazi D po Fleckingerju. Priporočamo, da nasade jablan, hrušk pred napovedanim dežjem poškropite proti **škrlupu** s kontaktnimi fungicidi kot so:

Dithane M-45 v 0,2 -0,25% konc., Dithane DG NEOTEC v 0,2-0,25% konc., Delan 700 WG v 0,05% konc., Syllit 400 SC v 0,1-0,16 % konc., Merpan 50 WP v 0,2-0,3% konc., Merpan 80 WDG v 0,125- 0,2% konc., Polyram DF v 0,2% konc., Thiram 80 EG v 0,2 % konc., Antracol ali Antracol WG 70 v 0,2% konc..

V nasadih jablan lahko uporabite tudi pripravke **Manfil 75 WG v odmerku 2 kg/ha, Manfil 80 WP v odmerku 2 kg/ha in Penncozeb 75 DG v odmerku 2,5 kg/ha.**

Samo v nasadih hrušk lahko uporabite pripravek **Ziram 76 WG v 0,2-0,3 % konc..**

Na Tolminskem in v Brkinih kjer jablane začenjajo brsteti, je potrebno opraviti škropljenje z bakrenimi pripravki. V ta namen lahko uporabite naslednje pripravke: **Champion 50 WP v 0,25-0,7% konc., Cuprablau-Z v 0,25-0,8% konc., Cuprablau-Z ultra v 0,25 - 0,7% konc., Ramin 50 v 0,25-0,75% konc., Kupro 190 SC v 0,5-0,75% konc., Bordojska brozga Caffaro v 0,95-1,15% konc., Bordojska brozga Scarmagnan v 0,95-1,15% konc., Modra galica Scarmagnan v 0,95-1,15% konc. in Nordox 75 WG v 0,1-0,2% konc.**

Pripravki na osnovi bakra so delno učinkoviti proti **hruševemu ožigu**, zato je njihova uporaba PRIPOROČLJIVA v vseh intenzivnih in travniških nasadih, kot tudi v sadnih vrtovih.

Njihova uporaba je ZELO PRIPOROČLJIVA zlasti na območjih, kjer je bila v prejšnjih letih ugotovljena okužba s **hruševim ožigom**.

Jablanov cvetožer

V nasadih jablan, kjer ste imeli v preteklih letih težave z **jablanovim cvetožerjem**, priporočamo, da opravite pregled napadenosti cvetnih brstov. Hrošček najbolj ogroža tiste sorte, ki prve cvetijo (Idared, Smmerred, Gala...). Pogosteje pa se pojavlja v nasadih v bližini gozdov.

V nasadih s slabšim cvetnim nastavkom proti škodljivcu ukrepamo le, če smo pri pregledu ugotovili več kot 20 % brstov z vbodi oz. več kot 15 % brstov z odloženimi jajčeci.

V ta namen lahko uporabite pripravek **SPADA v 0,25 -0,30 % konc..** Škropljenje je potrebno opraviti najkasneje **do 14 dni pred začetkom cvetenja.**

Sredstvo je strupeno za čebele, zato je treba pred tretiranjem odstraniti cvetočo podrast ter preprečiti zanašanje na sosednje cvetoče rastline. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda.

Pripravila: Mojca Rot

VARSTVO OLJK

Pavje oko in oljkova siva pegavost

Oljkarje, katerih oljčnike je jeseni močnejše prizadela glivična bolezen pavje oko ali oljkova siva pegavost, obveščamo, da naj prizadeta drevesa po opravljeni rezi, temeljito poškopijo s pripravkom na osnovi bakra Cuprablau-Z v 0,3 % koncentraciji.

Glavni znaki pavjega očesa so okrogle sive pege na listih in močno odpadanje listov v spodnjem delu krošnje. Na bolezen sta posebno občutljivi Istrska belica in Oblica.

Glavni znaki oljkove sive pegavosti so blaga sajavost na spodnji strani in rumenenje zgornje strani lista. Na bolezen so posebno občutljive italijanske sorte (Leccino, Lecone in Pendolino).

Pripravek Cuprablau Z deluje proti obema boleznima, sočasno ovira razvoj bakterije, ki povzroča oljčnega raka.

Pripravil: Matjaž Jančar